

23. Kotitalouslautakunnan toimisto

Yleistä. Kotitalouslautakunta vietti 40-vuotisjuhlaa 7.5.1967 Suomenkielisen työväenopiston kahvilassa. Juhlan yhteydessä oli avoinna näyttely käsityöluokassa. Näytelyssä kävi yleisöä 160 henkeä.

Lautakunnan järjestämien ompelukursien oppilasmäärä lisääntyi jonkin verran v:n 1967 aikana verrattuna edelliseen vuoteen. Myös kangaspuiden lainaus vilkastui. Edelleen puhelimitse tapahtuva neuvontapalvelu vilkastui huomattavasti.

Lautakunnan toimiston lähetettyjen kirjelmien luku oli 703 ja saapuneiden 288. Laskuja hyväksyttiin 933.

Toimihenkilöt. Kotitalouslautakunnan palveluksessa oli kertomusvuonna vakinaisina: kotitalousneuvonnan tarkastaja, kuusi talousopettajaa, kodinhoidonopettaja, neljä käsityöopettajaa sekä kolme käsityöneuvojaa. Kotitalousneuvojan virkaa hoiti sijainen. Edellä mainittujen lisäksi oli kaikkiaan 14 tuntiopettajaa sekä toimistonhoitaja.

Opetus- ja perhepesulassa oli kaksi pesulanhoitajaa sekä pesula-apulainen.

Lautakunnan opettajia osallistui alan edustaja- ja luentopäiville.

Toimipaikat. Lautakunnan toimisto oli Kallion virastotalossa.

Opetus- ym. toiminta tapahtui 16 eri paikassa, nim. seitsemässä lautakunnan omassa opetushuoneistossa sekä seuraavissa esikauptunkialueen kansakouluissa: Kannelmäessä, Lauttasaaressa (2 koulussa), Munkkiniemessä, Munkkivuoressa, Pakilassa, Pitäjänmäellä, Pohjois-Haagassa ja Vartiokylässä. Ruotsinkielinen opetus keskitettiin Dagmarink.

3:ssa sijaitsevaan opetushuoneistoon. Lautakunnan omia opetustiloja luovutettiin kansakoulujen ja nuorisotoimiston käyttöön.

Toiminta. Ruoanvalmistuksen, ompelun-, käsitöiden, kodinhoidon- ja pesunopetusta varten järjestettiin erilaisia kursseja, joista suurin osa käsitti joko 4 tai 7 opetuskertaa, sekä luentoja ja havaintoesityksiä seuraavasti:

Talou skurssit:

	Kurssien luku- määrä	Osallistujien määrä
Ruoanvalmistuskurssit	58	652
Kodinhoito-, kotiapulais- ja kodinperustamiskursseja	5	97
Erikoiskursseja	9	118
Voileipäkursseja	49	562
Leipomakursseja	29	210
Kursseja koululaisille	18	187
» miehille	7	70
Havaintoesityksiä	34	699
Yhteensä	2 595	

Käsityökurssit:

	Kurssien luku- määrä	Osallistujien määrä
Ompelukursseja	141	1 650
Liinavaatekursseja	1	11
Joululahjakursseja	12	131
Kursseja koululaisille	3	32
Hattukursseja	29	316
Muu kurssi	5	54
Leikkuupalvelua	—	1 213
Kutomista	—	191
Yhteensä	3 598	

23. Kotitalouslautakunnan toimisto

Lisäksi järjestettiin kertomusvuonna useita kursseja virastojen ja liikelaitosten henkilökuntiin kuuluneille ryhmille.

»Mehumaijaa» lainattiin vuoden aikana 52 kertaa.

Kotitalouskurssien aiheista mainittakoon perusruooka-, voileipä- sekä pikkulämmin- ja leipomiskurssien lisäksi vihannes- ja sieniruokat, pääsiäis-, joulu- ja kutsujen ruokat sekä salaattit ja säilöntä.

Kodinperustamiskurssiin sisältyi ruoanvalmistuksen ja liinavaateompelun lisäksi kodin sähköoppia, lakiasioita ja terveydenhoitoa.

Yhteistyössä suomenkielisen työväenopiston kanssa järjestettiin kotiapulaispiirille lautakunnan opetuskeittiössä ruoanvalmistuksen ja kodinhoidon opetusta. Kemikaali-kauppakoulun oppilaille annettiin kodinhoidon opetusta.

Havaintoesitysten aiheina olivat mm. pakasteet, pääsiäisruokat, kevätherkut, kasvis- ja sieniruokat, ravintorasvat, kahvitietous, kesämökin eväskori, taloudellinen joulu ja italialaiset ruokat.

Kodinhoidon opetusta annettiin kotitalouskurssien oppilaille. Aiheista mainittakoon: puhdistusaineet, lattian hoito, vuodevaatteiden hoito, liesien ja metalliesineiden huolto, valaistus sekä vaatteiden pesu.

Ompelu- ja hatunvalmistuskursseille osallistujia oli jatkuvasti täydet määrät. Oppilaita oli tulossa jopa enemmän, kuin mitä voitiin sijoittaa. Muina käsityökurssina olivat sovituskorujen- ja koro- ja koruompelukurssit. Leikkuupalvelutoiminta, johon liittyi ompeluneuvonta ja sovitukset, oli myös kysyttyä. Joululahjakursseja pidettiin ennen joulua.

Niissä valmistettiin mm. aamu- ja kylpytakkeja, yöpukuja, esiliinoja, pyyhkeitä ja lasten vaatteita. Liinavaate- ja kapiokursseja morsiamille järjestettiin kodinperustamiskurssin yhteydessä.

Kangaspuiden lainaustoiminta oli vilkasta koko vuoden. Lautakunnalla oli käytössään neljä kangaspuuta Koskelantie 27:ssä sijaitsevassa opetushuoneistossa. Kangaspuisia kudottiin mattoja, huopia ja hartiahuiveja.

Neuvontapalvelu puhelimitse lisääntyi jatkuvasti paitsi toimistossa myös opetuskeittiössä. Lautakunnan toimistoon tuli vuoden aikana 3 929 ja opetuskeittiöihin 1 392 puhelua. Kysymysten laatu vaihteli vuodenajan mukaan. Syksyisin tiedustellaan runsaasti säilöntäohjeita, pyhien edellä leivonta- ja ruokaohjeita. Siivoukseen ja muuhun kodinhoitoon liittyvät asiat ovat aina ajankohtaisia, samoin kodin työvälineet ja koneet.

Pesulatoiminta. Lautakunnan hallinnassa oli Karhulinna pesula Herttoniemessä. Pesula oli vuoden aikana ahkerassa käytössä. Pesun opetusta annettiin kodinhoitajaopiston ja kansalaiskoulujen oppilaille. Asiakkaita kävi pesulassa 4 239 ja pesukilomäärä oli 81 244.

Kerhot ym. Kotitalouslautakunnalla oli kolme omaa kerhoa: Vallilan Äiti-kerho, Torstai-kerho ja Käpylän Kotitalouskerho. Näiden yhteinen jäsenmäärä oli n. 170.

Tulot ja menot. Tuloja oli kurssitoiminnasta 34 536 mk, pesulatoiminnasta 56 380 mk sekä vuokratuloja 1 303 mk ja sairausvakuutusmaksuja 3 669 mk, yhteensä 95 888 mk.

Menoja oli kertomusvuonna yhteensä 497 000 mk.